

Volhoudbare loopbaanperspectieven voor kunstenaars en kunstwerkers in Antwerpen

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenlandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

...biedt het Antwerpse kunstenveld volhoudbare loopbaanperspectieven in verschillende loopbaanfasen.

...bouwen we samen aan een 360° ondersteuningsbeleid, met aandacht voor faire verloning, vaardigheden en duurzame professionele relaties.

...vergroten concrete initiatieven de soevereiniteit en handelingsvermogen van zelfstandige kunstenaars en kunstwerkers.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. Lees samen de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. Overloop samen:
  - Als dit in **2040** realiteit is, wat moet er tegen **2033** veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen **2027** in gang gezet zijn?
3. Noteer acties en initiatieven, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. Lees samen de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. Denk individueel na:
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. Overloop jullie ideeën samen en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

enkele subsidiekaders (bv.: Fonds Nieuwe Makers) richten zich expliciet op makers in specifieke loopbaanfasen

doorstroom van kunstenaars naar andere functies binnen cultuurhuizen (artistiek, educatief, zakelijk), maakt kennisdeling tussen generaties mogelijk

kunstwerkers en organisaties creëren zelf ontwikkelkansen d.m.v. bottom-up initiatieven

beleidskaders benoemen fair practice expliciet (bv.: juist is juist; kunstendecreet; kunstwerkattest)

bovenbouworganisaties bieden advies en praktijkondersteuning aan kunstenaars en kunstwerkers

drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

structurele ondersteuning is niet afgestemd op verschillende loopbaanfasen, waardoor sommigen tussen de structuren vallen

kennis en ervaring worden te weinig systematisch gedeeld

projectmatige logica van kunstenlandschap dwingt tot kortetermijnkeuzes

gebrek aan inkomenszekerheid beperkt keuzevrijheid en onderhandelingspositie

veel organisaties werken vanuit een competitieve ingesteldheid, gericht op eigen zichtbaarheid

Ruimte(s) voor de ontwikkeling van artistieke praktijken, vaardigheden en initiatieven

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenaarslandschap fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenaarslandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... kunnen artistieke praktijken groeien in een netwerk van betaalbare, comfortabele en goed uitgeruste maakplekken en experimenteeruimtes.

... werken kunstwerkers intensief samen in interdisciplinaire maakplekken, verspreid over alle districten van de stad.

... faciliteert de stad gedeeld ruimtegebruik, een toegankelijke matchmakingsplatform en een duurzaam leegstandsmodel.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. Lees samen de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. Overloop samen:
  - Als dit in **2040** realiteit is, wat moet er tegen **2033** veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen **2027** in gang gezet zijn?
3. Noteer acties en initiatieven, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. Lees samen de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. Denk individueel na:
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. Overloop jullie ideeën samen en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

bestaande ontwikkel- en maakplekken (NICC, WP Zimmer, Morpho, detheatermaker...) bieden ruimte voor werk en experiment

Vrije en tijdelijke ruimtes worden ingezet voor artistieke praktijken door artist-run collectieven en (nomadische) kunstruimtes zoals FAAR, Forbidden City, Temp, Club Zee.

samenwerkingen tussen grotere kunsthuisen (Extra City, Toneelhuis, M HKA etc) en kleinere initiatieven zorgen voor doorstroom en zichtbaarheid

bepaalde plekken zijn sterk lokaal verankerd en combineren artistieke werking met buurtgericht werken, ook buiten het historische centrum

binnen de stedelijke administratie is kennis aanwezig over ruimte, infrastructuur en regelgeving, waar kunstenaars soms toegang toe krijgen.

drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

structurele schaarste aan betaalbare werkruimte in Antwerpen, zeker voor langdurige trajecten (hoge huurprijzen, hoge vaste kosten etc.)

niet alle disciplines vinden geschikt uitgeruste ruimtes (technisch, logistiek, opslag).

ruimte-aanbod blijft geconcentreerd in bepaalde stadsdelen, met minder aanwezigheid in sommige districten

onvoldoende coördinatie tussen stedelijke diensten

tijdelijke invullingen bieden weinig zekerheid of doorgroeiperspectief naar duurzame ruimte-oplossingen en stoten vaak op vergunningen, timingproblemen en logistieke drempels

Bewustwording van de maatschappelijke impact van artistieke activiteiten in Antwerpen

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenlandschap fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenlandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... worden de maatschappelijke én intrinsieke waarde van kunsten breed en zichtbaar erkend in de stad.

...worden de culturele en maatschappelijke impacten van kunst zichtbaar gemaakt via reflectie, kennisdeling en verhaalvorming.

...komt de maatschappelijke impact van kunst tot stand via sterke, domeinoverschrijdende partnerschappen met onderwijs, welzijn, jeugd, zorg, stadswontwikkeling en klimaat.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. **Lees samen** de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. **Overloop samen:**
  - Als dit in **2040** realiteit is, wat moet er tegen **2033** veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen **2027** in gang gezet zijn?
3. **Noteer acties en initiatieven**, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. Lees samen de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. Denk individueel na:
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. Overloop jullie ideeën samen en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

in het Antwerpse kunstenveld leeft er sterk bewustzijn over de maatschappelijke betekenis van kunst en de stappen die gezet kunnen worden om deze impact te vergroten

er zijn al organisaties en kunstenaars die expliciet de tijd nemen voor reflectie, documentatie en verhaalvorming over wat hun werk teweegbrengt

er is interesse voor de ontwikkeling van methodieken om impact zichtbaar te maken via ervaringen, verhalen en processen

een aantal kunsthuisen neemt initiatieven om de maatschappelijke impact te vergroten via samenwerking tussen kunsten en andere domeinen, in het bijzonder rond kunst- en cultuureducatie met onderwijs en jeugd

drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

angst voor instrumentalisering van kunst maakt dat kunstenaars en organisaties terughoudend zijn om impact te benoemen

de artistieke en maatschappelijke waarde van kunst wordt niet consequent erkend in beleidskaders en besluitvorming

gedeelde kaders en taal ontbreken om over impact te spreken zonder te reduceren

verschillende sectoren werken vanuit uiteenlopende logica's, discoursen en financieringskaders, wat samenwerking bemoeilijkt

“Onbekend is onbemind”: wederzijdse onbekendheid en wantrouwen belemmeren partnerschappen tussen actoren uit verschillende domeinen

Versterking van zakelijke & technische ondersteuning

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenaarslandschap fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenaarslandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... beschikt de stad Antwerpen over een goed uitgebouwd en toegankelijk ondersteuningsnetwerk voor zakelijke, productionele en technische ondersteuning.

...bieden gedeelde plekken zakelijke, technische en productionele ondersteuningscapaciteit door en voor kunstenaars en kunstwerkers.

...beschikt de stad over voldoende depot- en archiefruimte voor de nalatenschap van een diversiteit van kunstenaars.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. **Lees samen** de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. **Overloop samen:**
  - Als dit in **2040** realiteit is, wat moet er tegen **2033** veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen **2027** in gang gezet zijn?
3. **Noteer acties en initiatieven**, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. **Lees samen** de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. **Denk individueel na:**
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. **Overloop jullie ideeën samen** en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

bovenbouworganisaties en steunpunten bieden advies en praktijkondersteuning aan kunstenaars en kunstwerkers rond zakelijke en administratieve vragen

residentieprogramma's bieden kunstenaars toegang tot begeleiding, infrastructuur en expertise, onder meer bij de theatermaker en HetBos

sommige kunstorganisaties delen vandaag al technische infrastructuur, kennis en personeel, zij het vaak informeel of projectmatig

bestaande collecties en archieven zoals M HKA, Letterenhuis en Felixarchief beschikken over expertise, visie en collecties rond kunstenerfgoed

drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

niet iedereen vindt de weg naar het aanbod informatievoorziening van steunpunten en bovenbouw

capaciteit bij ondersteunende organisaties is beperkt, waardoor zakelijke, productionele en technische begeleiding vaak kort en reactief blijft

er zijn weinig expliciete modellen voor het gedeeld beheer van technische en productionele infrastructuur, expertise en capaciteit

hoewel visie en expertise aanwezig zijn, is er te weinig capaciteit bij archieven om de diversiteit aan artistieke nalatenschappen op te nemen

museumfunctie van M HKA staat onder druk

Eerlijker, veiliger en meer toegankelijke werkomstandigheden

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenaarslandschap fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenaarslandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... is eerlijke verloning en sociale bescherming een vanzelfsprekende en gedeelde norm in het Antwerpse kunstenaarslandschap.

...bieden werkomstandigheden in Antwerpen gelijke kansen, ongeacht afkomst, sociale achtergrond, gezondheid of positie in het veld.

...kunnen kunstenaars en kunstwerkers werken in veilige, toegankelijke, respectvolle en zorgzame werkomgevingen.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. Lees samen de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. Overloop samen:
  - Als dit in **2040** realiteit is, wat moet er tegen **2033** veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen **2027** in gang gezet zijn?
3. Noteer acties en initiatieven, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. **Lees samen** de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. **Denk individueel na:**
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. **Overloop jullie ideeën samen** en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

een toenemend bewustzijn rond fair practice (gestimuleerd via Kunstendecreet, bovenbouworganisaties zoals oKo, Kunstenpunt en kunstenaarsinitiatieven zoals State of the Arts)

sommige kunstinstellingen experimenteren met meer inclusieve en zorgzame werkculturen en open call-systemen met transparante verloning

sommige kunsthuisen hebben investeringen gedaan in de veiligheid en toegankelijkheid van infrastructuur (hellende vlakken, beveiliging,...).

In de UK & Ierland zijn er interessante experimenten rond basisinkomen voor kunstenaars en kunstwerker (Art Worker Salary)

Drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

kunstenaars worden nog steeds betaald met visibiliteit, ook bij grotere instellingen, en de bereidheid van kunstenaars en kunstwerkers om gratis te werken houdt dit systeem mee in stand

meer en meer freelancers betreden de cultuur- en kunstensector, waardoor ongunstige werkomstandigheden en niet-duurzame samenwerkingen in de hand gewerkt worden

zonder beleidsmatige verankering van eerlijke en veilige werkomstandigheden blijft vooruitgang afhankelijk van goodwill in plaats van structurele verandering.

vele cultuurhuizen zijn niet fysiek toegankelijk, en dus ook niet inclusief.

Sterke publieksverbreding en -diversifiëring

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenlandschap fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenlandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... ontwikkelen kunstenorganisaties een gerichte en gedeelde doelgroepenwerking met sterke kennis van diverse leefwerelden en referentiekaders.

...worden publiekswerking en participatie in Antwerpen gelaagd en in samenwerking met spelers binnen en buiten het kunstenveld aangepakt.

...voelen alle publieken zich welkom en erkend in open en laagdrempelige Antwerpse kunst- en cultuurhuizen.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. **Lees samen** de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. **Overloop samen:**
  - Als dit in **2040** realiteit is, wat moet er tegen **2033** veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen **2027** in gang gezet zijn?
3. **Noteer acties en initiatieven**, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. Lees **samen** de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. Denk **individueel** na:
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. **Overloop jullie ideeën samen** en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

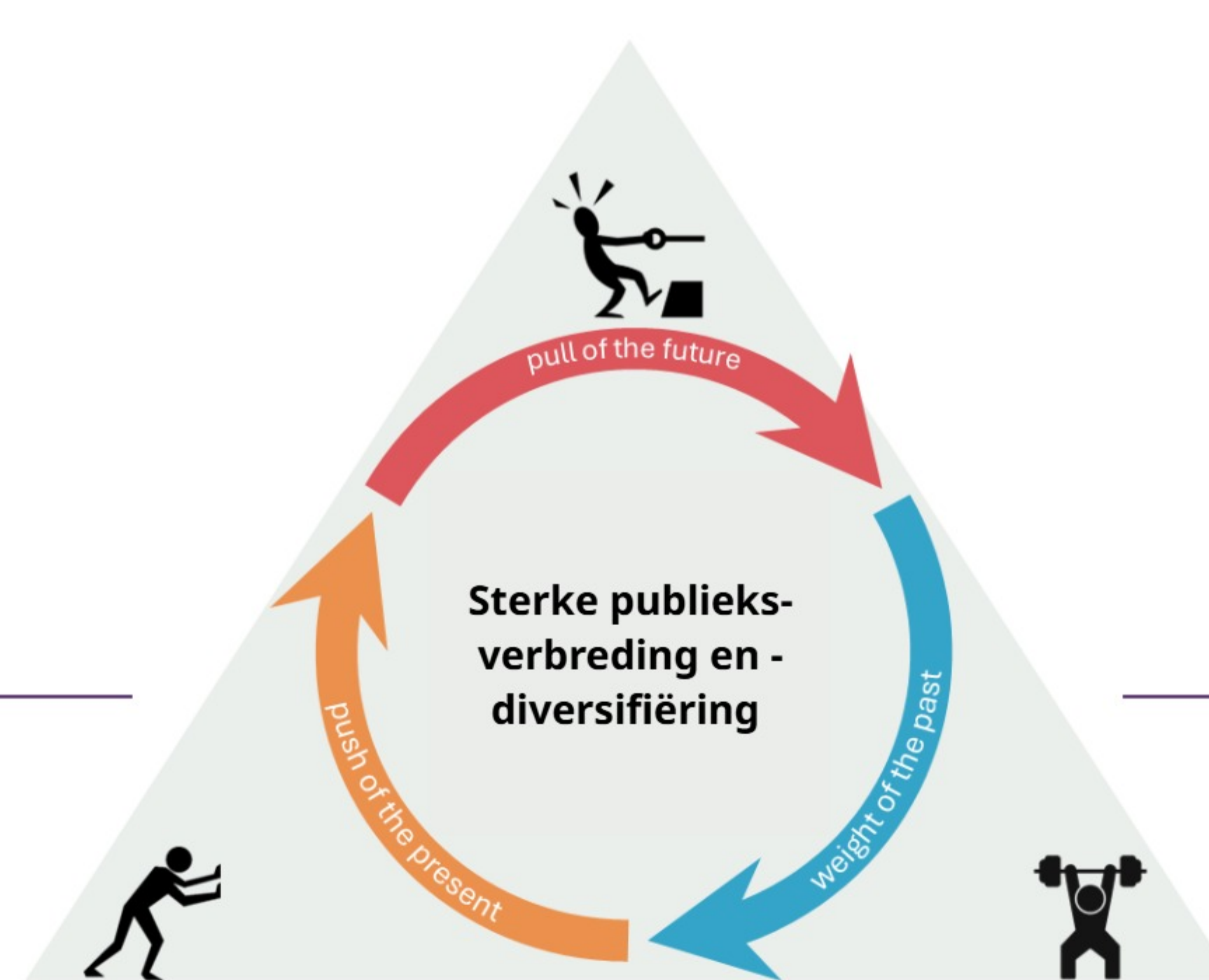
enkele Antwerpse kunstorganisaties zetten in op specifieke leeftijdsgroepen, inclusief de allerjongsten

in Nederland en binnen de Vlaamse bovenbouw zijn er collectieve initiatieven rond publieks- en doelgroepwerking (zoals het UITwisselingsplatform)

opkomende makers en collectieven werken steeds vaker vanuit gedeelde praktijken en transdisciplinaire formats (kunst / activisme / community / nachtcultuur)

er ontstaan stedelijke netwerken rond diversiteit en representatie (intervisiegroepen, informele platforms en mentorwerkingen...)

Cocreatie: er worden producties gemaakt waarin bewonersgroepen inhoud aanleveren of meespelen (Martha!tentatief, We the People, Madame Fortuna,...)

Drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

samenwerking en kennisdeling tussen kunstorganisaties op vlak van publiekswerking is beperkt

te weinig middelen beschikbaar om buiten de muren van de organisatie te treden en duurzame relaties met buurten, wijken en gemeenschappen uit te bouwen

in de cultuurhuizen is er te weinig representatie en rolmodellen van personen met migratie-achtergrond (weinig doorstroom naar vaste posities)

Meer aandacht voor te weinig gerepresenteerde stemmen en perspectieven

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenaarslandschap fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenaarslandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... weerspiegelt het kunstenaarsaanbod in Antwerpen de veelheid aan stemmen verhalen en perspectieven die deze internationale stad kenmerken.

...zijn de structuren en werkwijze van bestaande instellingen getransformeerd, zodat ze meerstemmigheid structureel verankeren en zo samen het landschap representatief maken.

...ontstaat er meer ruimte voor initiatief vanuit stedelijke onderstromen: collectieven en opkomend talent die de stedelijke diversiteit vertegenwoordigen.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. Lees samen de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. Overloop samen:
  - Als dit in 2040 realiteit is, wat moet er tegen 2033 veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen 2027 in gang gezet zijn?
3. Noteer acties en initiatieven, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. **Lees samen** de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. **Denk individueel na:**
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. **Overloop jullie ideeën samen** en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

praktijken van coprogrammering en cocreatie die publieken en gemeenschappen actief betrekken

groeiende bewustwording rond representatie, dekolonisering en inclusie binnen delen van het kunstenveld

educatie, kunsteducatie en publiekswerking die inzetten op interculturele dialoog en herkenning

beleidsmatige en stedelijke signalen die diversiteit en inclusie expliciet benoemen als aandachtspunt

nieuwe makers, collectieven en grassroots initiatieven die vertrekken vanuit diverse achtergronden, beleefde ervaring en alternatieve narratieven (o.a. Mino, The Constant Now, CASSTL, secondroom, Morpho....)

Drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

institutionele kaders en routines zijn historisch gegroeid en blijven dominante perspectieven reproduceren

concentratie van macht en middelen bij gevestigde instellingen, met te beperkte ruimte voor initiatief van onderuit

diversiteit die te vaak wordt herleid tot checkboxes, symbolische representatie of tijdelijke projecten

beleid en beoordelingskaders die tegenstemmen en minderheidsposities onvoldoende versterken

Een meer kwalitatief, divers en gespreid kunstenaanbod

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenaanbod fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenaanbod als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... presenteert het Antwerpse kunstenaanbod een meerstemmig aanbod dat de diversiteit aan perspectieven, verhalen en talen in de stad weerspiegelt.

...is het Antwerpse kunstenaanbod op een slimme manier gespreid over de stad, gericht op een sterke verankering in de lokale context én een toonaangevende rol op het Vlaamse en internationale niveau.

...presenteert het Antwerpse kunstenaanbod een aanbod in diverse kunstdisciplines, formats en presentatievormen in kunsthuizen en (semi-)publieke ruimte.

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. Lees samen de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. Overloop samen:
  - Als dit in 2040 realiteit is, wat moet er tegen 2033 veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen 2027 in gang gezet zijn?
3. Noteer acties en initiatieven, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

1. Lees **samen** de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. Denk **individueel** na:
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. **Overloop jullie ideeën samen** en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

kwaliteit en diversiteit van aanbod in Antwerpen is erg groot

huizen zetten in op coprogrammering en co-creatie, waardoor het aanbod vandaag al meer een weerspiegeling is van de grootstedelijke realiteit

Drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

vandaag is het getoonde aanbod geen weerspiegeling van de superdiverse realiteit van de stad

er is nog te weinig afstemming op het vlak van programmering

cultuurhuizen zijn terughoudend om vernieuwing in hun programma te brengen

historisch gegroeide onevenwichten tussen disciplines

samenwerking binnen & buiten het kunstenlandschap

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op korte termijn?

Welke acties en initiatieven zijn hiervoor nodig op middellange termijn?

Wat is er in het Antwerpse kunstenlandschap fundamenteel veranderd, als deze ambities werkelijkheid zijn?

Stap 1: Verken de toekomst (2040) - 15'

1. Lees samen de toekomstbeelden voor dit thema.
2. Sta individueel stil bij de vraag: **Wat is er in 2040 fundamenteel veranderd in het Antwerpse kunstenlandschap als deze ambities werkelijkheid zijn geworden?**
3. Deel je ideeën in de groep en bespreek wat essentieel is.
4. Noteer de input bij de drie kernambities op deze template.

In de toekomst...

... is samen leren en innoveren een vanzelfsprekende en breed gedragen werkmethode in het Antwerpse kunstenlandschap.

...wordt het maatschappelijk potentieel van de kunsten in Antwerpen optimaal benut via volgehouden en doelgerichte cross-sectorale samenwerking.

...

Stap 3: Terugredeneren vanuit 2040 - 15'

1. Lees samen de tijdslijn (2040 → 2033 → 2027).
2. Overloop samen:
  - Als dit in **2040** realiteit is, wat moet er tegen **2033** veranderd of zichtbaar zijn?
  - Wat moet er tegen **2027** in gang gezet zijn?
3. Noteer acties en initiatieven, rekening houdend met mogelijke stimulansen en drempels.

...

Stap 2: Kijk vanuit vandaag - 15'

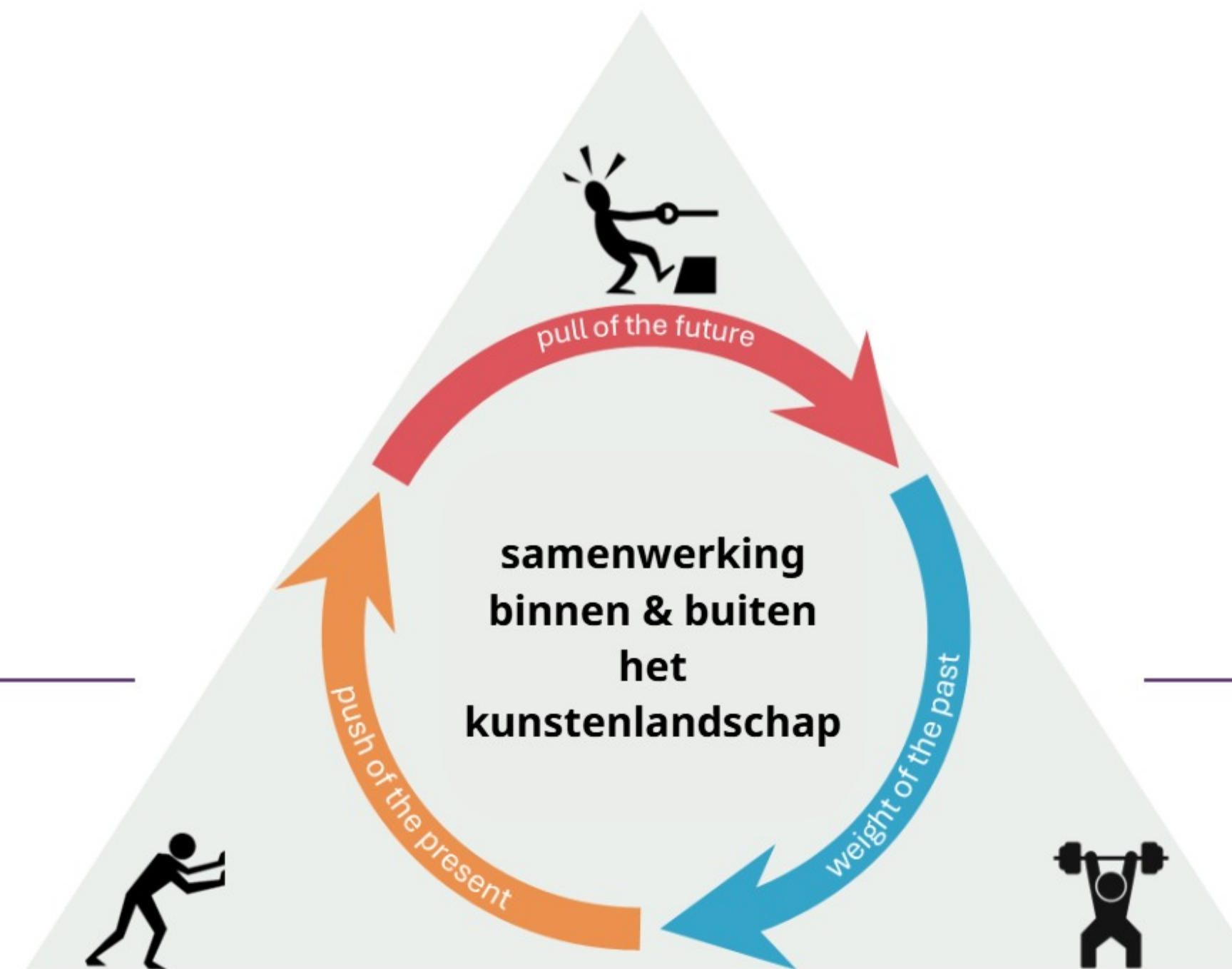
1. **Lees samen** de vragen bij *stimulansen* en *drempels* vandaag.
2. **Denk individueel na:**
  - Wat helpt vandaag al richting dit toekomstbeeld? → *stimulansen*
  - Wat houdt het vandaag structureel tegen? → *drempels*
3. **Overloop jullie ideeën samen** en bundel gelijkaardige inzichten.

Stimulansen

Wat zien we vandaag in Antwerpen gebeuren dat dit toekomstbeeld kan helpen realiseren (mits versterking)?

Het kunstenoverleg is een goed initiatief, en kan zich nog sterker en meer inclusief organiseren.

er is goodwill bij kunstenuorganisaties om samen te werken over disciplines heen

Drempels

Welke randvoorwaarden en drempels in Antwerpen houden de realisatie van dit toekomstbeeld tegen?

het kunstenlandschap is erg competitief en actoren in het veld hebben het gevoel dat ze tegen elkaar uitgespeeld worden

een gebrek aan financiering van interdisciplinaire en domein-overschrijdende projecten

een gebrek aan matchmaking en netwerken tussen kunstenuorganisaties en cross-sectorale partners